

عنوان مقاله:

بررسی علل عدم توانمندی روستائیان جهت مشارکت در طرح های مدیریت منابع آب با استفاده از نظریه داده بنیان

محل انتشار:

ششمین کنفرانس ملی مدیریت منابع آب ایران (سال: 1395)

تعداد صفحات اصل مقاله: 13

نویسندگان:

معصومه پازکی - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

داوود شیخی - استادیار جغرافیا و برنامه ریزی روستایی، دانشگاه پیام نور، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

از دلایل اصلی عدم مدیریت منابع آب در روستاها، عدم توانمند سازی روستائیان در شناخت و بهره برداری بهینه منابع آب می باشد، لذا رهیافت توانمند سازی روستائیان در این خصوص، امری اجتناب ناپذیر می باشد. برای مطالعه و بازکاوی روش های توانمند سازی به منظور مشارکت در طرح های مدیریت منابع آب، از روش نظریه داده بنیان استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش شامل ده روستای نمونه شهرستان پاکدشت می باشد. جهت جمع آوری داده ها از روش مطالعات اسنادی و میدانی شامل مصاحبه، مشاهده مشارکتی و غیر مشارکتی و تهیه عکس بهره گرفته شده است. اعضای جامعه نمونه بعد از به اشباع رسیدن داده ها، 70 نفر شامل کشاورزان، اعضاء شورای اسلامی روستاها و دهیاران می باشد. نتایج پژوهش نشان می دهد که عدم توانمندی روستائیان در مشارکت برای مدیریت منابع آب شامل مجموعه ای از عوامل علی و مداخله گر در بستری از ناآگاهی روستائیان و مسئولان ذیربط می باشد که پیامد این عدم توانمندی عبارتند از: عوامل علی: ناآگاهی روستائیان و مسئولین که منجر به کاهش رفتارهای هنجاری روستائیان در بهره برداری از آب و بروز مخاصمه، عدم پایداری منابع و عدم تعادل در عرضه و تقاضا، کاهش سطح زیر کشت و کاهش در آمد می شود که این مشکلات منجر به شکل گیری چالش هایی در روند توسعه از جمله ناپایداری زیست محیطی و مهاجرت روزافزون می شود. شرایط مداخله گر شامل: اولویت دادن به منافع آبی نه آبی که منجر به تغییر کاربری اراضی شده است، حفر چاه های عمیق در اطراف و داخل روستاها و چالش های مدیریتی در کنترل عرضه، تقاضا و مصرف آب. در نتیجه، این عوامل، سبب بروز ناهنجاری ها و مشکلات متعدد اقتصادی و اجتماعی از جمله درگیری بین روستائیان، بی اعتمادی، نارضایتی، کاهش مشارکت در مدیریت منابع آب و نهایتاً مهاجرت شده است.

کلمات کلیدی:

مدیریت منابع آب، توانمندسازی، شهرستان پاکدشت، نظریه داده بنیان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/559058>

